

mező ügyvédre megsemmisítő fölényrel szól rá: „Tényeket kérünk Úgyvéd úr, a törvényt értelmezni mi is tudjuk”.

Ha figyelembe vesszük, hogy a Pp. 554. §-a értelmében, amelyet a gyakorlat a perenkívüli eljárásokra is kiterjesztett, kivéve a — nem végrehajthatási — telekkönyvi eljárást (telekkönyvi rendelet 142. §.), a felfolyamodás korlátlanul operálhat novumokkal, viszont a fellebbezés és felülvizsgálat nem, más szóval: a fellebbezési, illetve felülvizsgálati eljárás szabályszerint csak jogkérdéssel, míg a felfolyamodási eljárás ténykérdésekkel is foglalkozik és ha figyelembe vesszük, hogy a fellebbezési és felülvizsgálati eljárás mégis csak — bár *jura novit curia* — kontradiktórius az egész vonalon, minden Te.-féle k a s z t r á c i ó s k í s é r l e t e k ellenére is, ... úgy nem tudjuk belátni, miért volna helyes a felfolyamodási eljárásnak egyoldalú jellegét megőrizni? Legalább is a súlyosabb jelentőségű végzéseknél feltétlenül biztosítani kellene a felfolyamodási eljárásban a kétoldalúságot. Ha már ez ökonomiai okokból szóbeli uton nem volna lehetséges, úgy legalább is az írásbeli észrevételezések jogát kellene kifejezetten megadni.

Az a jogász, akinek vérében van az igazságérzet, amúgy is irtózik minden olyan procedurától, ami nem kétoldalú. A jog kiművelésének s az igazság megközelítésének legfőbb gyakorlati jelszava mindig, mindenütt és mindenben az volt és az marad, hogy: *a u d i a t u r e t a l t e r a p a r s!* Dr. Hajdu Miklós.

Dr. Sárffy Andor kir. ítélőtáblai bíró a magyar jogászegylet magánjogi szakosztályának március hó 3-iki ülésén előadást tartott az állam, helyiközületek és köztisztviselők vagyoni felelősségéről.

Az előadó mindenekelőtt megemlítette, hogy a Magánjogi Törvénykönyv törvényjavaslata csupán a köztisztviselő vagyoni felelősségét szabályozza, de az államét és a helyi közületekét nem. Ezzel kapcsolatban rátért arra a vitás kérdésre, hogy az állam és a helyi közületek vagyoni felelősségének kérdése a közigazgatási, vagy a magánjog körébe tartozik-e és kifejtette, hogy a témát a magánjog körébe tartozónak tartja.

Az állam felelősségére áttérve, előadta, hogy a bírói gyakorlat már negyven év előtt elhagyta azt az álláspontot, hogy az állam ilyen értelmű törvény hiányában tisztviselőinek *jogellenes* magatartása miatt nem tartozik felelősséggel és előbb a magánjogi elvek alapján, később már az évtizedes gyakorlatra hivatkozva állapítja meg az állam felelősségét.

Az államnak és a helyi közületeknek *jogszerű* eljárásaiért való felelőssége tekintetében a bírói gyakorlat vezéreszméje az, hogy a közjó lenntartásához senki sem köteles aránytalan áldozattal hozzájárulni s ebből az következtetik, hogy ha a közérdekből tett intézkedés valakinek aránytalan kárt okozott, azt az állam (helyi közület) megtéríteni köteles.

Áttérve magának a *köztisztviselőnek* felelősségére, az előadó ki-mutatta, hogy a köztisztviselő felelőssége kifelé súlyosabb, mint a magánalkalmazotté, bár a tisztviselők egyes kategóriái között nagy és indokolatlan eltérések vannak. Majd rátérve a Magánjogi Törvénykönyv javaslatában (1735. §.) foglalt rendelkezésre és az előkészítő tárgyalások anyagára, ismertette a felmerült egyes vitakérdéseket és

kimutatta, hogy a bírói gyakorlat mindenben a magánjogi törvényjavaslat rendelkezéseit követi. A károsultak a kár létrejöttében közrejátszott hibájának jelentőségéről beszélve, főképen azt a kérdést tárgyalta, hogy a jogorvoslat elmulasztása mennyiben zárja ki a kártérítési követelést.

Végül a hatásköri kérdésekre térve át, kifejtette, hogy a kártérítési perek a bíróság elé tartoznak s így a bíróságnak gyakran feladatává válik a közigazgatási eljárás jogszerűségének vizsgálata. Felvetette a kérdést, hogy ez nem jár-e azzal a veszedelemmel, hogy a közigazgatási eljárást az ahhoz a közigazgatási hatóságoknál kevesebbet értő bíróságok bírálják felül és kimutatta, hogy ilyen veszedelem azért sincs, mert a felelősségnek nem az eljárás helytelensége, hanem csak vétkes helytelensége esetében van helye és így kétséges kérdések közigazgatási eldöntésének helyességét a bíróság nem vizsgálja.

A nagy tetszéssel fogadott előadásért az elnök *Szladits Károly* egy. tanár mondott köszönetet.

A Civiljogászok Vitatársaságában folyó év február 14-én dr. *Wagner György* tartotta meg előadását a „Törvénykezés igazi egyszerűsítése” címen, melyben a Te. életbeléptetése óta eltelt három év távlatából foglalkozott azokkal a szempontokkal, melyek a helyesen felfogott egyszerűsítés érdekében irányadók. Megállapította, hogy a törvény valójában csupán az Allamkincstár tehermentesítésének és a bírói munka könnyítésének célját szolgálja, de a legfontosabb szempontoknak, vagyis a jogszabályok szorosan vett egyszerűsítésének, az eljárás gyorsításának, és mindennemű bürokratikus nehézség nélkülözhetővé tételének, a gyakorlatban egyáltalában nem tett eleget. A törvény legismertebb újításairól ú. m. a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtási eljárás és a házassági perjog reformjairól sorra kimutatta, hogy ezek nemhogy a törvénykezés valóságos egyszerűsítését szolgálják, hanem úgy a jogszabályokat, mint az eljárás módját, bonyolultabbá tették. Foglalkozott a törvényben elszórtan található helyes egyszerűsítési szabályokkal is, melyek azonban csekély számúak és még csekélyebb jelentőségűek. Az egyetlen komoly elvi és gyakorlati újítást a törvény a szegényjogon perlő felperessel szemben alperes részére adott szegényjogi kedvezmény révén valósította meg, az eljárási szabályok terén pedig legfeljebb az ingatlanárverési vételárból való kielégítéssel kapcsolatban a vevő és a jelzálogos hitelező egymásközi viszonyára vonatkozó újabb intézkedések tekintethetők számbavehető eredménynek.

Előadó ezután a jövő szempontból figyelembe jöhető gyakorlati egyszerűsítési szempontokat ismertette. Foglalkozott az illetékességi, valamint a hatásköri szabályok egyszerűsítésének kérdésével, a perek írásbeli előkészítésének tágabb körben leendő alkalmazásával, a kézbesítési eljárás egyszerűsítésével és gyorsításával, a házasságvédő hatáskörének kiterjesztésével, továbbá a végrehajtási eljárás körébe vágó egyszerűsítési lehetőségekkel. Az elsőbírósági hatáskör kérdésében előadó a törvényszékeknek, mint egységes elsőfokú bíróságnak a bevezetését ajánlotta.

Megalakult a Magyar Értelmiség Szervezeteinek Bizottsága. Körül belül másfél éve tett indítványt az Országos Ügyvédszövetség által rendezett országos értekezleten Dr. Murányi László, a nyiregyházi ügyvédi kamara elnöke, a lateiner karok összefogása érdekében. Az Országos Ügyvédszövetség igazgató tanácsa határozatából az Országos Ügyvédszövetség tárgyalásokat kezdett a Magyar Országos Orvosszövetséggel, a Magyar Mérnök és Építészegylettel és e testületek